

KOPASZ MÁRTA 97 ÉVES

Kopasz Márta festő- és grafikusművész 1911. október 26-án, Szent Dömötör napján született Szegeden, a neves építész édesapja által tervezett Dózsa György utca 7-9. számú palotában. A család apai ágon három évszázados, tősgyökeres szegedi és felsővárosi. A beregszászi származású édesanyját, Szeles Olgát 18 éves korában, mint Szeged legszebb leányát, Munkácsy Mihály, a Honfoglalás című képén, a vezéri sátor előtt álló, a gyermekét tartó asszonyként örökítette meg. Kopasz Márta Szegeden végezte elemi iskoláit és az Árpád-házi Szent Erzsébet Leánygimnáziumban érettségizett (ma Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola). Az Országos Magyar Királyi Iparművészeti Iskolában tanult 1930-tól 1936-ig. A főiskolán Helbing Jenő, Simay Imre, Domanovszky Endre, Haranghy Jenő voltak a tanárai. Már ötödéves főiskolás korában országos lapot (Magyar Úriasszonyok) illusztrált. Kitüntetéssel diplomázott 1936-ban a grafika minden ágában, a grafikai tanszakon. Hét darabból álló fametszet-sorozat volt a diplomamunkája (Márton szerzetes címmel dolgozta át a Hildebrand-legendát) egyéni szövegírással. Pasztell akttanulmánya szintén nagy sikert hozott. 1936-ban ezzel nyerte el a Székesfővárosi Kereskedelmi- és Iparkamara 900 pengős aktfestészeti díját. 1938-tól 1952-ig grafikai lektor volt a szegedi tudományegyetemen, ezt követően 1952-től a Vinkler László által vezetett Rajz- és Művészettörténeti Tanszéken tanított, a Szegedi Pedagógiai Főiskolán. 1956-tól, létszámleépítés címén áthelyezték a Hámán Kató Általános Iskolába. A neves szobrászművész, Tápai Antal, 1963-ban, a Tömörkény István Szakközépiskola megalakult művészeti tagozatára hívta meg tanítani.

Kopasz Márta sokoldalú művész. Nem tűri a skatulyákat. Akvarelljei, pasztell- és olajképei elsörendűek. Grafikusként nagyon sokat tud a fekete és a fehér harmónijáról és súlyairól. Arra törekedett, hogy grafikáinak egyéni stílusa mindig különböztesse meg! Az általa kialakított, ún. csipkés stílus a nemzetközi mezőnyben is egyedülálló! Minden fa- és linómetszetét a világos folthatás, a változatos ritmus, az ábrázolás és a fölírat összhangja teszi egyedülállóvá.

Az 1930-as évek óta foglalkozik ex libris készítéssel, és a Hamburgban, 1966-ban megalakult ex libris készítőik nemzet-

Kopasz Márta linómetszete, X3, 195×145

közi szövetsége alapító tagjai sorába választotta. Képgrafikai munkásságát színes tempera plakáttal kezdte („Két harsonás” c. plakát – 1959.) Fametszeteket pályája kezdetétől készít; diplomamunkája is az volt. A fa- és linómetszetein városképi és történelmi kompozíciós emberábrázolásokat jelenít meg. Joggal állapították meg róla, hogy műveinek lelkét a szegedisége adja. Legtöbb alkotásán megjeleníti a szeretett város egy-egy jellegzetes épületét, leggyakrabban a Dömötör tornyot, vagy neves, a várost formáló személyiségeit. A Múzsza sorozata (pl. Euterpe, Erato, Klio, Urania I, Urania II., Polyhymnia, Demétér, Daphne) nagy nemzetközi sikert aratott. A '70-es években eszköztára a nagy szaktudást és bravúros gyorsaságot igénylő olajfólia technikával bővült (Mit látott a Dömötör-torony, Dóm téri látomások).

1938-tól számtalan egyéni és kollektív tárlata volt hazánkban és a nagyvilágban. 1960 és 96 között 36 nemzetközi ex libris kisgrafikai és képgrafikai kollektív tárlaton vett részt. Munkái neves külföldi kiadványokba és hazai, továbbá külföldi közgyűjteményekbe is bekerültek (Magyar Nemzeti Galéria, Lipcse, Párizs, Berlin, Tarnow). Publikációi külföldön is több kiadványban megjelentek.

Számos jelentős kitüntetés és díj tulajdonosa. Szülővárosa 1997-ben az első női díszpolgárává választotta. A Szegedi Tanárképző Főiskola 1998-ban a Magister Emeritus címmel ismerte el munkásságát.

A hazai és nemzetközi festők és grafikusok között számon tartott, és az ex libris műfajában kiemelkedő életművet alkotó Kopasz Márta művésznőnek gratulálunk. A köszönet és a hála mellett, csak mindenben jót, szépet és derűset kívánhatunk!

Isten éltesse – Márta néni!
Zenei József

Kopasz Márta linómetszete, X3, 95×60

Kopasz Márta linómetszete, X3 (1984)
200×100